

CCYSAGauC

Cymdeithas Cyngorau Ymgynghorol
Sefydlog ar Addysg Grefyddol Cymru

WASACRE

Wales Association of Standing Advisory
Councils on Religious Education

Cofnodion Cyfarfod Gwanwyn CCYSAGauC

Dydd Iau, 19 Mawrth 2026

9.30 – 12:30

Lletywyd gan CYS Caerdydd, drwy Zoom

Cadeiriwyd gan Edward Evans

27 o gyfranogwyr, yn cynnwys gwestai arbennig

Mark Bryant, a chynrychiolwyr ledled Cymru

Yn bresennol

Ynys Môn Phil Lord (PL) Blaenau Gwent Kathy Riddick (KR) Pen-y-bont ar Ogwr Edward Evans (EE) Caerffili Eifion ap Llwyd Dafydd (ELD) Caerdydd Matt O'Brian (MO) Paul Morgan (PM) Sir Gaerfyrddin Jennifer Harding-Richards (JHR) Ceredigion Anne Uruska (AU) Conwy Phil Lord (PL) Colette Owen (CO) Cyng. Angie O'Grady (AOG)	Sir Ddinbych Phil Lord (PL) Jennie Downes (JD) Sir y Fflint Lyn Oakes (LO) Cyng. David Mackie (DM) Trevor Dobson (TD) Gwynedd / Eleri Moss (EM) Cyng. Paul Rowlinson (PR) Merthyr Tudful Donna Graves (DG) Sir Fynwy Louise Brown (LB) Rachel Buckler (RB) Castell-nedd Port Talbot Rachel Samuel (RS) Casnewydd Powys John Mitson (JM)	Rhondda Cynon Taf Donna Graves (DG) Torfaen Hayley Jones (HJ) Bro Morgannwg Kathy Riddick (KR) Wrecsam Tania ap Siôn (TS) Libby Jones (LJ) CSC Donna Graves (DG) EAS Hayley Jones (HJ) PYCCGM Phil Lord (PL) Donna Graves (DG) EFTRE Phil Lord (PL) REC Kathy Riddick (KR)	Arsylwyr CBAC ESTYN Linsey Watkins (LW) Eglwys yng Nghymru Gwasanaeth Addysg Gatholig CLILC Cymwysterau Cymru (CC) Gwesteion arbennig: Mark Bryant (MB) – Prifysgol Caerdydd Cyfieithydd: Rhiannon Elis-Williams (REW)

Cofnodion y cyfarfod

1. Cyflwyniad a Chroeso

Agorodd y Cadeirydd, Edward Evans, y cyfarfod a chyflwynodd Matthew O'Brien (Arweinydd Cyflawniad ar gyfer y Cwricwlwm - Cyngor Dinas Caerdydd) a groesawodd y mynychwyr, a amlinellodd ddull Caerdydd o ymdrin â Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) gan bwysleisio cynhwysiant, amrywiaeth, a chyfleoedd dysgu proffesiynol i athrawon.

2. Myfyrdod Tawel

Cynigiodd Edward Evans fyfyrdodau ar bwysigrwydd gweithredu unigol wrth greu newid cadarnhaol a rhannodd Ddatganiad Cyffredinol dros Heddwch.

3. Ymddiheuriadau

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Vicky Barlow, Amy Newton, Sam Clutton, Alice Parry, y Cynghorydd Merry, Mel Godfrey, y Cynghorydd Nia Jenkins, a Rhianydd James.

4. Cofnodion y Cyfarfod Diwethaf (19 Tachwedd 2025)

Adolygwyd a diwygiwyd y cofnodion. Gwnaed cywiriadau i bresenoldeb, sillafiadau enwau, ac ymlyniadau gan gynnwys:

- Mike Head (CYSAG Powys)
- Alison Lee (CYSG RCT)
- Yvonne Roberts Ablett (sillafu cywir)
- Andrew Pearce (sillafu cywir)

Penderfynwyd: Cymeradwywyd y cofnodion yn dilyn y gwelliannau.

GWEITHREDU: EE i lofnodi'r cofnodion ac AP i'w ffeilio

5. Materion yn Codi

Dim materion ar wahân yn codi y tu hwnt i'r rhai a drafodir o fewn eitemau'r agenda.

6. Cyflwyniad PYCCGM

Cyflwynydd: Mark Bryant (Prifysgol Caerdydd)

Cyflwyniad i adnoddau dwyieithog, sydd ar gael am ddim gan Ganolfan Islam y DU, sy'n cynnwys:

- Offeryn rhyngweithiol "Gofynnwch i Fwslim"
- Taith Rithwir y Mosg (Canolfan Islamaidd De Cymru)
- Canllaw ynganu Arabeg wedi'i alinio â rhestrau termau CBAC
- Pecynnau gwersi cynradd
- E-lyfr a deunyddiau arddangosfa Hanes Islam yng Nghymru

Datblygiadau yn y dyfodol:

- Ehangu i grefyddau eraill
- Mwy o gynrychiolaeth i lais yr ieuenctid
- Deunyddiau moeseg amgylcheddol

Trafodaeth:

Canmoliaeth gref i'r hygyrchedd, dilysrwydd, a'r ddarpariaeth ddwyieithog

GWEITHREDU:

- CCYSAGauC i ddsbarthu dolen y cyflwyniad i bob CYSAG
- Swyddogion i archwilio cynnal cyflwyniadau PYCCGM ar wefan CCYSAGauC

7. Materion Llywodraeth Cymru

Diweddariad gan Swyddogion CCYSAGauC, RS ac LJ, ar drafodaethau yn y cyfarfodydd tymhorol arferol gyda Llywodraeth Cymru ar 14-1-26 a 16-3-26.

Pryderon ynghylch darpariaeth CGM ym Mlynnyddoedd 10–11, yn enwedig yn dilyn dileu'r cwrs TGAU byr. Ailadroddodd Llywodraeth Cymru nad yw pob maes cwricwlwm yn gofyn am gymwysterau. Codwyd pryderon am:

- Ganllawiau anghyson
- Llwyth gwaith athrawon

Roedd y penderfyniadau'n cynnwys:

Cyd-ddatblygu canllawiau ychwanegol i ysgolion ar CGM ym Mlynnyddoedd 10–11

CCYSAGauC i helpu Llywodraeth Cymru i ddiffinio:

- Beth ddylid ei asesu yn CGM
- Diben yr asesiad

Rhannodd Llywodraeth Cymru Fframwaith Dangosyddion yr Hawl i Ddysgu 14–16, gan nodi y bydd gofyn i ysgolion gyhoeddi manylion darpariaeth CGM yn y dyfodol.

8. Prosiect Llais yr Athrawon (Ymchwil a gefnogir gan CCYSAGauC)

Cyhoeddodd Tania ap Sion weminar CCYSAGauC (25 Mawrth 2026) i gyflwyno canfyddiadau cychwynnol Arolwg Cenedlaethol Llais yr Athrawon. Mae'r adroddiad terfynol i'w gyhoeddi: Mai 2026.

9. Cymwysterau

Diweddariad wedi'i rannu drwy LJ (gan Oliver Stacey, Cymwysterau Cymru)

Diweddariad wedi'i rannu drwy RS gan Chris Owens, CBAC)

- Astudiaethau Crefyddol Safon UG a Safon A: Adolygiad ysgafn ar y gweill
- Disgwyllir mân newidiadau ar gyfer addysgu o fis Medi 2027 (newidiadau arfaethedig i'w cyflwyno gan CBAC i CC ar ôl y Pasg a manylebau wedi'u diweddarau i'w cyhoeddi'r haf hwn (2026)
- TGAU Astudiaethau Crefyddol: Grŵp Ymarferwyr i gasglu adborth athrawon ar ôl y Pasg - crynodeb o adborth Astudiaethau Crefyddol gan CC wedi'i gynnig i gyfarfod haf CCYSAGauC
- Pecyn Sgiliau (Ton 3): Yn cynnwys unedau CGM - Manylebau i'w cyflwyno ym mis Medi 2026

Pryderon a godwyd:

- Llwyth gwaith Asesu Di-arholiad trwm ar gyfer TGAU Astudiaethau Crefyddol
- Dyddiad cau cyflwyno mis Mawrth ar gyfer Uned 1
- Dyddiad cau cyflwyno mis Mai ar gyfer Uned 4
- Gweinyddiaeth drwm i athrawon – holwyd a yw hyn yn dderbyniol
- Diffyg adolygwyr allanol ar gyfer unedau sgiliau CGM Ton 3
- Awgrym i ailgyflwyno asesiad synoptig yn Safon Uwch

GWEITHREDU:

- LJ i e-bostio Andrew Pearce a Chris Owens (CBAC) ac Oliver Stacey (Cymwysterau Cymru) gydag adborth o'r cyfarfod hwn.
- LJ i wahodd Oliver Stacey i gyfarfod haf CCYSAGauC i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am adborth athrawon Addysg Grefyddol

10. Enwebiadau'r Pwyllgor Gwaith

Cyhoeddodd EE y dylid cyflwyno enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gwaith i LJ erbyn 27 Mawrth 2026. Nodyn atgoffa o'r prosesau wedi'i hamlinellu.

11. Adroddiad y Pwyllgor Gwaith (4 Chwefror 2026)

Roedd y cyfarfod yn cynnwys nifer o ddiweddariadau a thrafodaethau. Mae'r rhan fwyaf o'r eitemau ar yr agenda hwn, yn cynnwys cyfarfodydd LLC, gwefan CCYSAGauC a'r diweddariadau arferol. Rhannwyd gohebiaeth yn eitem 14.

12. Diweddariadau

- Cyngor Addysg Grefyddol (REC)

JD wedi'i phenodi'n gynrychiolydd Cymru ar Fwrdd REC. Mae'r gwaith parhaus yn cynnwys:

- Diwygio cwricwlwm Addysg Grefyddol Lloegr
- Diweddariad o'r fframwaith cydnerthedd
- PYCCGM
Trafodaeth ar:
 - Aliniad agosach â CCYSAGauC ac Estyn
 - Annog CYSAGau i ymgysylltu â staff awdurdodau lleol ar fframweithiau gwella ysgol
 - Rôl CGM

- CBAC (Wedi'i drafod o dan Cymwysterau)
- ESTYN

Dim cynrychiolydd yn bresennol; bydd CCYSAGauC yn trefnu cyfarfod ar wahân gydag Amy Newton i drafod adran y Dyniaethau yn Adroddiad Blynyddol Estyn.

Gweithredu: Trefnu cyfarfod gydag Estyn (Amy Newton)

- EFTRE

Myfyrdodau ar wahanol ddehongliadau Ewropeaidd o “addysg grefyddol”

Trafodwyd goblygiadau ar gyfer terminoleg CGM

13. Materion Lleol / Ymholiadau

Dim eitemau ychwanegol wedi'u cofnodi.

14. Gohebiaeth

Cais Rhyddid Gwybodaeth – Prifysgol Bangor

Codwyd pryderon am y cais Rhyddid Gwybodaeth diweddar a anfonwyd at ysgolion ynghylch darpariaeth CGM. Ymddengys bod diffyg cymeradwyaeth foesegol a phriodoldeb defnyddio Rhyddid Gwybodaeth ar gyfer ymchwil.

Ymateb Bangor: Honnwyd bod y data “ar gael i'r cyhoedd”

GWEITHRED:

- CCYSAGauC i ymateb yn ffurfiol gan bwysleisio'r angen am brosesau moesegol
- Awgrymu bod Llywodraeth Cymru yn ystyried hidlo ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth drwy gyfarwyddwyr addysg lleol

15. Unrhyw Fater Arall

Adolygiad o Addoli ar y Cyd

- Llywodraeth Cymru i gynnal adolygiad yn dilyn datblygiadau ledled y DU
- CCYSAGauC i weithredu fel rhanddeiliad
- Rhybuddiwyd yr Aelodau fod angen dehongliad gofalus o gyfraith achosion Gogledd Iwerddon

Llythyr CYSAG RhCT

- Pryderon ynghylch pwysau CGM ym Mlynnyddoedd 10–11

GWEITHREDU: CCYSAGauC i ymateb ar ôl trafodaethau pellach gyda Llywodraeth Cymru

16. Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Dydd Mercher, 24 Mehefin 2026 – Conwy

Crynodeb o'r Camau Gweithredu Allweddol

Camau gweithredu
EE i lofnodi'r cofnodion ac AP i ffeilio
Rhannu cyflwyniad adnoddau Islam gyda phob CYSAG
Swyddogion i archwilio cynnal cyflwyniadau PYCCGM ar wefan CCYSAGauC
Trefnu cyfarfod gydag Estyn (Amy Newton)
Libby i gysylltu â CBAC a CC gydag adborth ar gymwysterau
Gwahodd Oliver Stacey i'r cyfarfod nesaf
Ymateb yn ffurfiol i bryderon Rhyddid Gwybodaeth Prifysgol Bangor
Awgrymu bod Llywodraeth Cymru yn ystyried hidlo ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth drwy gyfarwyddwyr addysg lleol
CCYSAGauC i ymateb i CYS RhCT ar ôl trafodaethau pellach gyda Llywodraeth Cymru